

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа та страхування Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	3 курс, 5-й та 6-й семестр (денна форма навчання); 2 курс / 3 курс, 4-й, 5-й та 6-й семестр (заочна форма навчання)
Трудомісткість	240 годин, 8 кредитів ЄКТС (денна форма навчання); 330 годин, 11 кредитів ЄКТС (заочна форма навчання)
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Зоря Світлана, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування e-mail: svitlana.zoria@pdaa.edu.ua тел: +380993370500 сторінка викладача: https://cutt.ly/rOv4lc5
Мета вивчення навчальної дисципліни	Оволодіння знаннями щодо теорії та практики страхування майнових інтересів юридичних і фізичних осіб, а також формування у здобувачів вищої освіти знань стосовно змісту та організації роботи страховика
Компетентності	загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; спеціальні (фахові): СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування); СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
Програмні результати навчання	ПР04. Знати механізм функціонування державних

фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного, монетарного, фіскального та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Методи навчання

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи (лекція, пояснення, бесіда);
- наочні методи (демонстрування, спостереження);
- практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).

2) Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:

- методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);
- методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, вказання на недоліки, зауваження).

3) Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

- інтерактивні методи (метод «Займи позицію», круглий стіл);
- комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

4) Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи усного контролю (бесіда, доповідь);
- методи письмового контролю (тестування,

	<p>контрольна робота, самостійна робота); - методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).</p>
<p>Програма дисципліни</p> <p>навчальної</p>	<p>Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування Тема 2. Класифікація страхування Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання Тема 4. Страховий ринок Тема 5. Страхова організація Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків Тема 8. Особливості та значення особистого страхування Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування Тема 10. Перестраховування і співстраховування</p>
<p>Стратегія результатів навчання</p> <p>оцінювання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: опитування; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; розв'язання тестів; написання контрольних робіт (для студентів денної форми навчання), виконання індивідуальних завдань у вигляді контрольної роботи (для заочної форми навчання).</p> <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є: для денної форми навчання 1-й семестр – залік; 2-й семестр – екзамен; для заочної форми навчання – екзамен.</p> <p>Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А.</p> <p>Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.</p> <p>Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені наведена в додатку В.</p>
<p>Політика дисципліни</p> <p>навчальної</p>	<p>Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).</p> <p>Правила поведінки на заняттях: здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при</p>

проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування або користування калькулятором.

Дедлайни та перескладання: виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти: є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за

	<p>програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemu тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: Гроші та кредит; Економічна теорія; Фінанси.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горбач Л. М., Кадебська Е. В. Страхування : підруч. Київ : Кондор, 2018. 543 с. 2. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с. 3. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни Страхування для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с. 4. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с. 5. Про страхування : Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / Відомості Верховної ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80. <p>Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2019. 198 с. 2. Ведмідь М., Зоря С., Ніколаєнко О. Законодавчі зміни у сфері страхового бізнесу. <i>Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики</i> : матеріали

- IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. С. 24–26.
3. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.
4. Господарський Кодекс України / Відомості Верховної ради України від 16 січ. 2003 р., № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
5. Дорошенко О. О., Зоря С. П., Дроботя Я. А. Оподаткування прибутку страхових компаній. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за результатами науково-дослідної роботи 2021-2022 років (м. Полтава, 17-18 травня 2023 року). – Полтава: РВВ ПДАУ, 2023. С. 184–185.
6. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д. Р. Цифровий маркетинг як основа підвищення страхової культури та забезпечення ефективності управління діяльності страховика. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 66. С. 232-236. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/42.pdf.
7. Зоря О.П., Зоря С.П., Капаєва Л.М. Теоретико-методологічні засади страхування інвестиційних ризиків у системі управління ними. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/69-2022>.
8. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д. Р. Роль страхування у системі забезпечення продовольчої та економічної безпеки у період воєнного стану в Україні. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Випуск 3(03). URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/105/97>
DOI: 10.32782/dees.3-7.
9. Зоря С. П., Голобородько В. В. Зарубіжний досвід аграрного страхування та перспективи його впровадження в Україні. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації* : збірник тез доповідей XX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Тернопіль, 19 травня 2023 року. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 213–216.
10. Зоря С. П. Економічна сутність та напрями оцінки конкуренції на страховому ринку. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної*

- роботи в 2019 році* (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 155–157.
11. Зоря С. П. Страховий ринок України: стан та особливості конкуренції. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 31 жовтня 2019 р. Полтава, 2019. С. 72–75.
12. Зоря С. П., Романець Г. П. Страхова культура в Україні. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. учасників другої всеукраїнської наук.-практ. конф. / редкол. : С. В. Степаненко (голова ред.) та ін. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка , 2020. С. 241–244.
13. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. № 4 (178). 2016. С. 274–279.
14. Зоря С. П. Перестраховання як ключова складова стабільного функціонування страхового ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1 (12). Полтава : ПДАА. 2016. С. 180 – 186.
15. Зоря С. П., В. Д. Чумак, Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6783>.
16. Кривошея В., Зоря С. Особливості дії договорів страхування в період воєнного струн. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. С. 64–65.
17. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
18. Про господарські товариства : Закон України від 19 вер. 1991 р., № 1576-ХІІ / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.
19. Про затвердження Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова правління НБУ від 24 груд. 2021 р., № 153 URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0153500-21#n1737>.
20. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня. 2001 р., № 2664-III / Відомості Верховної ради України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

21. Сосновська О. О. Страхування : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

Інформаційні ресурси

1. Insurance Europe : веб-сайт.

URL: <http://www.insuranceeurope.eu/>.

2. Кабінет Міністрів України : веб-сайт. URL:

<https://www.kmu.gov.ua>.

3. Ліга страхових організацій України (ЛІСОУ). : веб-сайт. URL:<http://uainsur.com/>.

4. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) : веб-сайт. URL:http://www.mtsbu.ua/ua/about_us/general/.

5. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

6. «Форіншурер (страхування)» : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>.

Рік введення

2023

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (перший семестр), денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом по темі	
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		розв'язання тестів		контрольна робота ³
			підготовка рефератів ¹	виконання домашніх завдань ²			
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	3	3	10	15	3	15	9
Тема 2. Класифікація страхування	3	3			3		9
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	3	3			3		9
Тема 4. Страховий ринок	3	3			3		9
Тема 5. Страхова організація	3	3			3		9
Підготовка рефератів	-	-	10	-	-		10
Виконання домашніх завдань	-	-	-	15	-		15
Контрольна робота № 1 (Тема 1-3)	-	-	-	-	-	15	15
Контрольна робота № 2 (Тема 4-5)	-	-	-	-	-	15	15
Разом балів за I семестр (ПБ₁)	15	15	10	15	15	30	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 10 балів) з тем що відносяться до навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 3 бали) при цьому бали виставляються сумарно окремою позицією;

³протягом семестру передбачено написання двох контрольних робіт (максимум 15 балів за одну контрольну роботу), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (другий семестр), денна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом по темі
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		розв'язання тестів	контрольна робота ³	
			підготовка рефератів ¹	виконання домашніх завдань ²			
Тема 5. Страхова організація	3	3	10	15	3	15	9
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	3	3			3		9
Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків	3	3			3		9
Тема 8. Особливості та значення особистого страхування	3	3			3		9
Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування	3	3			3		9
Підготовка рефератів	-	-	10	-	-	-	10
Виконання домашніх завдань	-	-	-	15	-	-	15
Контрольна робота № 3 (Тема 6-7)	-	-	-	-	-	15	15
Контрольна робота № 4 (Тема 8-10)	-	-	-	-	-	15	15
Разом балів за II семестр (ПБ₂)	15	15	10	15	15	30	100
Підсумкова оцінка: ((ПБ₁*(105 год. / 240 год.) + (ПБ₂ * 135 год. / 240 год.)*0,8)	-	-	-	-	-	-	80
Екзамен	-	-	-	-	-	-	20
Разом	-	-	-	-	-	-	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 10 балів) з тем що відносяться до навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 3 бали) при цьому бали виставляються сумарно окремою позицією;

³протягом семестру передбачено написання двох контрольних робіт (максимум 15 балів за одну контрольну роботу), при цьому бали виставляються окремою позицією.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни, заочна форма навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом по темі	
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
		виконання домашніх завдань ¹		контрольна робота ²
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	3			5
Тема 2. Класифікація страхування	-			-
Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання	3			5
Тема 4. Страховий ринок	3			-
Тема 5. Страхова організація	3			5
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	3			-
Тема 7. Фінансові результати діяльності страховиків	3			-
Тема 8. Особливості та значення особистого страхування	3			5
Тема 9. Особливості та значення ризикових видів страхування	3			-
Тема 10. Перестраховування і співстраховування	3			7
Виконання домашніх завдань	-	13		13
Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	-	-	40	40
<i>Екзамен</i>	-	-	-	20
Разом	27	13	40	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують домашні завдання по кожній темі навчальної дисципліни (за 1-7 тему отримуючи максимум по 1 балу, за 8-10 тему – максимум по 2 балу) при цьому бали виставляються сумарно (максимум 13 балів) окремою позицією;

²протягом семестру здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують індивідуальні завдання у вигляді контрольної роботи (максимум 40 балів) при цьому бали виставляються окремою позицією.

Додаток Б

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Форма контролю	Бали	Критерії оцінювання
Опитування	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповідей виявляє вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про набуття лише базових знань у сфері страхування;</p> <p>0 балів – у випадку не можливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку не можливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає</p>

		можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.
Підготовка рефератів	0-10	<p><i>Здобувач вищої освіти має змогу протягом семестру написати одну реферативну роботу, що оцінюється наступним чином:</i></p> <p>9-10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача в межах тематики обраного дослідження, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>7-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні незначні недоліки в оформленні, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>5-6 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій питання розкриті не повністю, що вказує на базовий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, а також базову здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>3-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі реферату, що вказує на низький рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема;</p> <p>1-2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку подання роботи з істотними недоліками у змісті, невідповідності роботи існуючим вимогам щодо оформлення, не розкриття обраної теми та без її захисту чи відсутності відповідей на окремі питання викладача в межах тематики обраного дослідження, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань у сфері страхування;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності реферативної роботи чи повної невідповідності реферативної роботи вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
Виконання домашніх завдань	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті</p>

		<p>теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
Тести	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення більше ніж 90 % тестів, що свідчить про високий рівень розуміння теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання у сфері реалізації страхових послуг, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 60-89 % від загальної кількості тестів, що свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання у сфері реалізації страхових послуг, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного вирішення тестів на рівні від 30-59 % від загальної кількості тестів, що свідчить про набуття лише базових знань які стосуються теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній, принципів, методів та інструментів державного регулювання у сфері реалізації страхових послуг, а також не достатній рівень вмінь ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності правильних відповідей, чи наявності правильних відповідей, що не перевищує 29 % від загальної кількості тестів, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Контрольна робота	0-15	<p><i>Контрольна робота включає 5 питань, із них 4 запитань теоретичного характеру та 1 задача. Кожне питання (в т. ч і задача), оцінюється у 3 бали.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння</p>

принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;

2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;

1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній;

0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань у сфері страхування;

Задача:

3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;

2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, а також ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;

1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;

0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Форма контролю	Бали	Критерії оцінювання
Виконання вправ на практичних заняттях	0-3	<p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування, а також вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання домашніх завдань	0-1 (за кожну тему із 1-ї по 7-му)	<p>1 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0,5 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку наявності помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>

<p>Виконання домашніх завдань</p>	<p>0-2 (за кожну тему із 8-ї по 10-ту)</p>	<p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>0,5 бала – здобувач вищої освіти отримує за кожну тему у випадку допущення суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність володіння навичок самостійної роботи та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
<p>Виконання індивідуальних завдань у вигляді контрольної роботи</p>	<p>0-40</p>	<p><i>За виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 задачу, здобувач вищої освіти заочної форми навчання може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом – 10 балів за кожне теоретичне питання та 20 балів за задачу.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>5-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань у сфері страхування;</p> <p><i>Задача:</i></p>

	<p>16-20 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>9-15 – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, а також ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв’язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
--	---

Додаток В

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання на екзамені*

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0-5	<p>5 балів – здобувач вищої освіти отримує за одне теоретичне питання у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання страхової діяльності;</p> <p>3-4 бали – здобувач вищої освіти отримує за одне теоретичне питання у випадку надання неповної чи не точної відповіді, проте якість відповіді констатує вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень розуміння механізму функціонування системи страхування в цілому та страхових компаній зокрема, володіння методичним інструментарієм діагностики стану страхового ринку, а також розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;</p> <p>1-2 бали – здобувач вищої освіти отримує за одне теоретичне питання у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах означеного питання, чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про набуття лише базових знань теоретичних основ та принципів страхування, особливостей та механізму функціонування страхових компаній;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу у сфері страхування.</p>
для 1-го практичного завдання	0-10	<p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, відсутності арифметичних помилок та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>5-7 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення незначних методичних чи арифметичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здатності застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, вміння змістовно інтерпретувати отримані результати, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних з метою оцінювання процесів та явищ, що відбуваються на страховому ринку;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих помилок у розв’язанні задачі, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належним чином розв’язаної оформленої задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>

Екзамен складається з 2-х теоретичних питань та 1-го практичного завдання. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.